

14 mei 2023 (6de zondag van Pasen)

Didier Croonenberghs o.p.

Als ik naar dit evangelie luister, heb ik de indruk naar een oude, plaat te luisteren, die een beetje bekrast is. Een beetje zoals die platen waar ik vroeger naar luisterde, als ze beschadigd waren. De muziek kwam soms plotseling terug op hetzelfde moment, op dezelfde maat, op een repetitieve manier... Ja, ik ben een oud paterke : ik luisterde naar vinylplaten in mijn verre jeugd !

In deze korte passage die we hoorden, komt het woord liefde —of liefhebben— 7 keer voor. Zelfs de zinnen lijken zich te herhalen! Alsof de plaat van het evangelie is bekrast: *“Als gij Mij liefhebt, zult ge mijn geboden onderhouden”*.

Enkele verzen later draait Johannes het om: *“Wie mijn geboden onderhoudt, die hij heeft ontvangen, hij is het die Mij liefheeft”*. Geef toe dat deze tekst door zijn herhaling een beetje vermoeiend is... Natuurlijk, liefde brengt liefde voort. Liefde vermenigvuldigt zich wanneer ze wordt gegeven. Maar is dit betoog over liefde niet té bekend en té zoeterig? Mist het niet iets om het zinvol te maken?

Geconfronteerd met het nakende afscheid komt Jezus direct ter zake. Hij belooft ons de Geest, de verdediger, de schepper, de trooster. En de brief van Petrus die we hoorden, nodigt ons uit om op een bijzondere wijze van deze Geest te getuigen: *“Wees altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop die in u leeft. Maar verdedig u met zachtmoedigheid en gepaste eerbied, en zorg dat uw geweten zuiver is”*.

Om in ons dagelijks leven te getuigen van deze hoop die in ons leeft, zijn hier twee sleutels. De Verdediger zegt ons: als je het evangelie wilt verdedigen, doe het dan met *zachtmoedigheid* én *gerechtigheid*! Die sleutels zijn heel eenvoudig, en toch gebruiken we ze niet altijd samen.

De eerste sleutel tot het getuigen van de Geest is *zachtmoedigheid*. Zachtmoedigheid is voor velen vandaag voorbijgestreefd en niet meer van deze “flinke” tijd. Het klinkt een beetje zwak, te verdraagzaam en zonder ruggegraat...

Zachtmoedigheid is nochtans het vermogen om open te staan. Het is wat ons het vermogen geeft om te luisteren zonder te oordelen. Zachtmoedigheid is die menselijke plasticiteit die de stijfheid van principes, de kilte van argumenten verzacht. Zachtmoedigheid is in wezen die tederheid en geweldloosheid die ontwapent zonder te beheersen! Tenslotte is zachtmoedigheid het vermogen zich aan te passen aan de omstandigheden en aan de ander. Zij is als de olie die het stugge verzacht. Zij brengt flexibiliteit en laat verandering toe.

Maar zoals we weten is zachtmoedigheid in onze relaties dikwijls onvoldoende of onoprecht. En er zijn momenten dat die zachtheid nutteloos, naïef of zelfs gevaarlijk lijkt. “*Zachte heelmeeesters laten stinkende wonden*”. Zachtheid is dan ondoeltreffend en eigenlijk lafheid. Dan hebben we de tweede sleutel van de “gerechtigheid” nodig.

Gerechtigheid herinnert ons eraan dat een zekere standvastigheid en krachtadigheid nodig zijn om de Geest niet te verstikken. Gerechtigheid herinnert ons eraan dat er paden zijn die recht gemaakt moeten worden, dat we soms afvallen en een “leermeester” nodig hebben om ons terug op te tillen. Ware gerechtigheid in onze relaties kan echter niet zonder eerbied. Het is die *innerlijke* overtuiging die niet bedoeld is om uiterlijk te overtuigen.

Als je gerechtigheid hebt zonder zachtmoedigheid is je rechtvaardigheid onaangepast aan de ander zoals hij is! Als je zachtheid hebt zonder gerechtigheid dreigt je vriendelijkheid onnuttig en onwaar te zijn! We dreigen onze oprechtheid te verliezen.

Want zachtmoedigheid is wat ons in staat stelt ons aan te passen aan de *ander*, terwijl gerechtigheid ons in staat stelt *onzelf* en *oprecht* te blijven.

Daarom worden wij in onze soms bekraste en geschuurde taal van de liefde uitgenodigd om de altijd nieuwe Geest te verwelkomen. Om hem goed te verwelkomen moeten we in ons dagelijks leven deze twee dimensies combineren: *zachtmoedigheid* en *oprechtheid*. Dat maakt ons klaar om de Geest die komt te verwelkomen. Deze Geest van waarheid die —zoas de *Veni Sancte Spiritus* zegt— “verzacht wat verstijfd is”, en “recht-trekt wat krom is”. Amen.